

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Härkönen, A. 2019. Kansainvälistä toimintaa ei ole ilman kumppaneita tai verkostoja. Talk-verkkolehti, Puheenvuoroja 24.4.2019.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/puheenvuoroja/kansainvalista-toimintaa-ei-ole-ilman-kumppaneita-tai-verkostoja/>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Härkönen, A. 2019. Kansainvälistä toimintaa ei ole ilman kumppaneita tai verkostoja. Online Magazine Talk, Comments 24.4.2019.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/puheenvuoroja/kansainvalista-toimintaa-ei-ole-ilman-kumppaneita-tai-verkostoja/>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Anu Härkönen

kansainvälisten asioiden päällikkö, Turun ammattikorkeakoulu

Kansainvälistä toimintaa ei ole ilman kumppaneita tai verkostoja

Avainsanat: [kansainvälisyys](#), [verkostoituminen](#), [vuosikertomus2018](#), [yhteistyö](#)

Kansainvälisyys kuuluu kaikille. Näin painokkaasti toteaa Turun ammattikorkeakoulun Aurinkolaiva-lehden, silloisen sidosryhmälehtemme, numeron 3/2009 kannen otsikko. Kymmenen vuotta myöhemmin lehteä selatessani tulee vastaan monta tuttua AMK-kasvoa, yhteistyökorkeakoulua ja kansainvälistymisen nykyistä tavoitettakin.

Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia 2009–2015 on tosin vaihtunut pari vuotta sitten julkaistuihin [Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjauksiin 2017–2025](#). Aidosti kansainvälinen korkeakoulu on nostettu niiden toimeenpanoa seuraavan [kansainvälisten asioiden foorumin](#) yhden alatyöryhmän teemaksi.

Moni asia on myös muuttunut vuosien varrella. Tutkimus- ja kehitystoimintamme on kansainvälistynyt valtavasti kymmenessä vuodessa, ja esimerkiksi koulutusvienti on lisääntynyt erityisesti lukuvuosimaksuja koskevan lakimuutoksen myötä.

Lisäksi tietotekniikka on tullut kansainvälisen toiminnan avuksi: yhteydenpito ja tiedonkulku ulkomaille on helpottunut ja tullut edullisemmaksi älypuhelin ja erilaisten etäyhteyksien kautta. 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen lopulla ei vielä juurikaan puhuttu virtuaaliliikkuvuudesta, mutta ilmastokysymysten myötä kestävä liikkuvuuden kehittämisestä on tullut erityisen kiinnostuksen kohde.

Turun ammattikorkeakoulussa on tapahtunut muutoksia myös kansainvälisen toiminnan hallinnossa. Nykyään Turun ammattikorkeakoulun kansainvälisten palvelujen työntekijät löytää paitsi kolmelta opetuksen sektorilta, myös esimerkiksi opiskelija- ja henkilöstöpalvelujen, viestintäpalvelujen ja koulutuksen kehittämisen yksiköistä. Ylipäätään yhä useamman ammattikorkeakoulun työntekijän toimenkuvaan sisältyy koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistymiseen liittyviä tehtäviä. Kansainvälisyys siis todella kuuluu entistä enemmän kaikille Turun ammattikorkeakoulussa.

Kansainvälinen toiminta on yhdessä tekemistä

On myös toimintatapoja, jotka eivät muutu pitkän ajan kuluessa. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistä toimintaa ei esimerkiksi voi tehdä ilman kumppaneita tai verkostoja. Kansainvälistyminen ei ole koskaan ollut yksilölaji.

Suomen korkeakoulusektorilla kansainvälistymiseen liittyvää yhteistyötä tehdään parhaillaan muun muassa kansallisen visiotyön kautta. [Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030](#), [Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjaukset 2017–2025](#) ja [Suomen Akatemian kansainvälisen toiminnan linjaukset](#) on kaikki julkaistu viimeisen kahden vuoden aikana. Niistä kansainvälistymiseen liittyvät kehittämisskohteet ja tavoitteet siirtyvät vähitellen korkeakoulujen oman strategisen toiminnan suunnitteluun.

Turun ammattikorkeakoulun strategiassa kansainvälisyys näkyy muun muassa kansainvälisen tason huippuosaamisena, kansainvälisessä kilpailussa menestymisenä sekä kansainvälisinä verkostokumppaneina.

Edustajiamme on mukana useissa kansallisissa työryhmissä. Itse olen ollut vuoden 2018 alusta lähtien jäsenenä Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamassa korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisten asioiden foorumissa, jossa kv-linjausten osioiden toimeenpanoa seurataan ja kehitetään ja johon osallistuu laajasti korkeakoulujen eri verkostoja ja muita toimijoita.

Yhtenä kv. foorumin keskeisenä tehtävänä on määritellä suomalaisen *korkeakoulutuksen kansainvälistymisen tavoitetaso vuodelle 2025* ja kehittää sen seurantaan indikaattorit.

Kansainvälistymisen laajoiksi teemoiksi on nostettu muun muassa kysymykset, jotka liittyvät

- korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kansainvälisten opiskelijoiden ja henkilöstön Suomeen saapumiseen ja jäämiseen,
- heidän integraatioonsa,
- koulutuksen ja tutkimuksen monikielisyyteen sekä
- kansainvälisen toiminnan globaaliin vastuuseen.

Kv. foorumin työ jatkuu vuoden 2019 loppuun asti.

Muita kansainvälisen toiminnan kannalta tärkeitä yhteistyöverkostojamme ovat muun muassa kansallinen [SIMHE-verkosto](#) (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland) sekä ammattikorkeakoulujen kansainvälisten asioiden päällikköjen PINNET-verkosto, jonka puheenjohtajuus palasi vuodeksi 2018 jälleen Turun ammattikorkeakouluun.

Lisäksi olemme tehneet aktiivisesti yhteistyötä erilaisissa alueellisissa verkostoissa Turussa ja Varsinais-Suomessa: olemme esimerkiksi jäsenenä Turun kaupungin kansainvälisessä verkostossa ja Turun seudun maahanmuuttajakoulutusten kehittämissyöryssä. Olemme myös osallistuneet **Lounaisrannikkoyhteistyö LOURAn** koordinoimaan kansainväliiseen opiskelijalähettiläsohjelmaan sekä useisiin turkulaisten korkeakoulujen yhteisprojekteihin, kuten vuonna 2018 päättyneeseen **POLKU-hankkeeseen**.

Kansainvälisistä verkostoista tärkeimpiä on strateginen kumppanuusverkostomme **CARPE**, jossa Turun ammattikorkeakoulu on ollut jäsenenä vuodesta 2011, verkoston toiminnan alusta lähtien. Verkoston muut jäsenet ovat **Hamburg University of Applied Sciences** Saksassa, **HU Utrecht University of Applied Sciences** Alankomaissa, **Polytechnic University of Valencia** Espanjassa ja **University of Debrecen** Unkarissa. Olemme myös jäsenenä useissa koulutusalaakohtaisissa kansainvälisissä verkostoissa.

Kansainvälinen liikkuvuus tukee yhteistyötä lähialueilla...

Jäsenyydet eri verkostoissa luovat pohjan monipuoliselle koulutus- ja tutkimusyhteistyölle. Niiden kautta myös mahdollistuvat usein opiskelijoidemme ja henkilöstömme vaihdot yhteistyökorkeakouluihin.

Opiskelijavaihto tarkoittaa yleensä joko yhden lukuvuoden tai koko lukuvuoden pituista ulkomaanjaksoa, jonka aikana opiskelija suorittaa oman alansa opintoja toisessa korkeakoulussa. Pitkien opiskelijavaihtojen rinnalla myös lyhytvaihdot ovat kasvattaneet suosiotaan. Opettaja- ja henkilökuntavaihdot kestävät keskimäärin työviikon verran.

Opiskelija-, opettaja- ja asiantuntijaliikkuvuutta rahoitetaan Euroopassa pääasiassa Nordplus-, FIRST- ja Erasmus+ -ohjelmien kautta. Osallistuimme vuonna 2018 aktiivisesti näihin kaikkiin kolmeen ohjelmaan.

Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittama Nordplus Korkeakoulutus -ohjelma tukee opiskelija- ja opettajaliikkuvuutta sekä hanke- ja verkostoyhteistyötä korkeakoulutuksen alalla Pohjoismaissa ja Baltiassa. Esimerkiksi Taideakatemian koordinoima **Green Actions -hanke** toi keväällä 2018 Turkuun vieraita Islannista, Tanskasta, Norjasta ja Latviasta. Hankkeen tavoitteena on kehittää uusia luovia keinoja, joilla koululaisille voidaan opettaa ympäristöasioita.

Syksyllä omat liiketalouden ja sosiaalialan opiskelijamme ja opettajamme suuntasivat puolestaan viikon pituiselle intensiivijaksolle Pietariin. FIRST-ohjelma (*Finnish-Russian Student and Teacher Exchange Programme*) edistää Suomen ja Venäjän lähialueiden korkeakoulujen yhteistyötä. Turun ammattikorkeakoulun, UMTE:n (University of Management, Technology and Economics) ja Ranepan (North-West Institute of Management) monialaiset opiskelijaryhmät työskentelivät yhdessä Pietarissa toimivien suomalaisyritysten antamien toimeksiantojen parissa.

Erasmus on ylivoimaisesti suosituin vaihto-ohjelmamme Euroopassa. Meiltä lähtee vuosittain Erasmus-vaihtoon tai -harjoitteluun noin 160 –180 opiskelijaa, ja vastaanotamme vähintäänkin saman verran opiskelijoita yhteistyökorkeakouluistamme.

"Kiinnostusta lähtee opiskelijavaihtoon lisää mahdollisuus suorittaa kaksoistutkinto yhteistyökorkeakouluissa."

Omien opiskelijoidemme lukuvuoden 2017 –18 suosituimmat Erasmus-kohdemaat Alankomaat, Saksa ja Espanja heijastavat hyvin CARPE-verkoston merkitystä opiskelijavaihtokohteiden valinnassa. Kiinnostusta Saksaan lisäsi myös opiskelijoiden mahdollisuus suorittaa kaksoistutkinto osassa saksalaisia yhteistyökorkeakoulujamme. Myös yritys yhteistyömme Turun ja Varsinais-Suomen alueella on lisännyt opiskelijoidemme kiinnostusta saksan kieltä ja saksalaisia korkeakouluja kohtaan.

Opettaja- ja henkilökuntavaihtoviikot ovat olleet perinne Turun ammattikorkeakoulussa jo pitkään. Vuosittain niille osallistuu noin 170–180 kansainvälistä vierasta paitsi yhteistyökorkeakouluistamme, myös muista pääasiassa eurooppalaisista korkeakouluista. Kansainväliset viikot ovatkin tuoneet meille vuosien varrella useita uusia vaihtosopimuksia, yhteisprojekteja ja muita kumppanuuksia.

Vuoden 2018 aikana **TUAS Sharing Excellence** -viikkoja järjestettiin yhteensä kolme. Kevään ja syksyn viikot oli suunnattu erityisesti Erasmus-vaihtoon tuleville opettajille, ja kesäkuussa järjestetty *Customer in Focus – Designing Services in Higher Education* -teemainen viikko puolestaan Erasmus-henkilökuntavaihtoon tuleville hallinto henkilökunnan jäsenille. Kaikkien osallistujien osaamiseen ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen perustuvat viikot kehittävät lyhyessä ajassa sekä oman henkilöstömme että vieraiden ammatillista osaamista.

Kansainvälisiä vieraita TUAS Sharing Excellence -viikolla.

...ja kauempanakin maailmalla

Palautte Erasmus-vaihtojaksoista on hyvin positiivista: uusimman Erasmus Surveyn mukaan viimeisten kolmen vuoden aikana Erasmus-vaihtoon osallistuneista reilusti yli 90 prosenttia on erittäin tyytyväisiä tai tyytyväisiä kokemukseensa (lähtevät opiskelijat 97 % ja saapuvat 95 %). Jo vuonna 1987 käynnistynyt ohjelma pärjää siis edelleen erinomaisesti kilpailussa muiden maanosien vaihto-ohjelmien kanssa.

"Vuonna 2018 ensimmäiset liiketalouden ja musiikin alan vaihto-opiskelijat Tunisiasta ja Armeniasta saapuivat Turkuun."

Tosin vuodesta 2015 lähtien Erasmus+ -ohjelmasta on voinut anoa apurahoja myös niin sanottuun globaaliin liikkuvuuteen Euroopan unionin ulkopuolisten yhteistyökorkeakoulujen kanssa. Ensimmäiset liiketalouden ja musiikin alan vaihto-opiskelijat Tunisiasta ja Armeniasta saapuivat Turkuun vuonna 2018.

Lisäksi Turun ammattikorkeakoululle myönnettiin viime vuonna apurahoja muun muassa IT-, liiketalous- sekä sosiaali- ja terveysalan liikkuvuuteen japanilaisten ja kiinalaisten yhteistyökorkeakoulujen kanssa. Erasmus-ohjelman lisäksi rahoitusta Japani-yhteistyöhön saatiin vuonna 2018 myös Opetushallituksen Aasia-ohjelmasta. Japanissa yhteistyö keskittyy erityisesti Sendain alueelle ja Kiinassa Turun ystävyyskaupunkiin Tianjiniin.

Syksyllä valittiin myös historian ensimmäinen Fulbright-TUAS Scholar Award -stipendiaatti, joka saapuu Yhdysvalloista Turun ammattikorkeakouluun opettamaan liiketalouden Master School -ohjelmaan alkuvuodesta 2020. Turun ammattikorkeakoulu allekirjoitti yhteistyösopimuksen **Fulbright Finland Foundationin** kanssa vuonna 2017.

Perinteisen liikkuvuuden lisäksi ryhmä opiskelijoitamme osallistui syksyllä myös Soliya Virtual Exchange -ohjelman kautta virtuaaliliikkuvuuteen. Ohjelma on hyvä vaihtoehto opiskelijoille, jotka haluavat kansainvälistyä, mutta joille vaihtoon lähteminen ei ole systä tai toisesta mahdollista.

Toimintaa kampuksilla, kouluissa, palvelutaloissa ja kodeissa

Koska suuri osa opiskelijoista ja henkilökunnan jäsenistä ei lähde ulkomaille opiskelemaan tai harjoitteluun opintojensa aikana, meillä on jo pitkään painotettu kansainvälistä toimintaa kotikampuksilla eli niin sanottua kotikansainvälistymistä. Myös yksi innovaatiopedagogiikan kulmakivistä on kansainvälisyys.

Toimipisteissämme Turussa ja Salossa järjestettiin viime vuonna paljon erilaisia mahdollisuuksia osallistua kansainväliseen toimintaan: kv-viikkojen ohjelman lisäksi opiskelijat ja henkilökunta saattoivat suorittaa kieliopintoja, toimia vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuoreina, osallistua kv-aamukahvitapaamiisiin tai esimerkiksi vaihto-opiskelijoiden järjestämään *Innovation Cafe Forum* -toimintaan.

Kansainvälinen toimintamme ei rajoitu pelkästään ammattikorkeakoulun kampuksille. Korkeakoulujen yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen tehtävä ulottuu myös kansainvälistymiseen. Tavoitteenamme on ollut jo usean vuoden ajan jalkauttaa toimintaa myös kampusten ulkopuolelle kaupunkilaisten keskuuteen.

Vuoden 2018 aikana opiskelijamme muun muassa vierailivat kouluissa kertomassa omasta kotimaastaan Erasmus kouluissa -ohjelman kautta. Ohjelma tarjoaa suomalaisille päiväkodeille, peruskouluille, lukiolle ja toisen asteen ammatillisille oppilaitoksille mahdollisuuden kutsua ulkomaalainen Erasmus-, vaihto- tai tutkinto-opiskelija oppitunneille tuomaan kansainvälisyyttä opetukseen. Ohjelman kautta vaihto-opiskelijat pääsevät tutustumaan suomalaisen koulutusjärjestelmään ja koulujen arkeen käytännön kokemuksen kautta.

"Vaihto-opiskelijamme mahdollistivat autenttisia englanninkielisiä asiakaspalvelutilanteita Turun ammatti-instituutin opiskelijoiden kanssa."

Kansainvälisten opiskelijapalveluiden järjestämälle *Get Finternational* -opintojaksolle osallistuneet vaihto- ja tutkinto-opiskelijat vierailivat Porsakodin palvelutalon ulkotapahtumissa auttamassa henkilökuntaa viemään asukkaita ulkoilemaan. Lisäksi opiskelijat ovat opintojakson yhteydessä käyneet pitämässä levyraatia Turun Seudun Vammaisjärjestöt ry:n kohtaamispaikka Happy Housessa.

Aloitimme viime vuonna yhteistyön myös **Turun ammatti-instituutin** (TAI) kanssa. Vaihto-opiskelijoitamme vieraili TAIN tapahtumissa sekä mahdollistamassa autenttisia englanninkielisiä asiakaspalvelutilanteita muun muassa kauneusalan opiskelijoiden kanssa.

Lisäksi Turun **kansainvälinen ystävätoiminta** jatkui vuonna 2018 entiseen tapaan yhteistyönä muiden turkulaisten korkeakoulujen kanssa. Toiminta tavoitti uusia Turun ja Salon alueella asuvia henkilöitä ja perheitä, ja saamamme palaute on ollut hyvin positiivista.

Kansainvälistyminen ja maahanmuutto kulkevat käsi kädessä

Kansainvälinen toimintamme heijastaa ja tukee yhteiskunnan kansainvälistymistä. Vuonna 2018 teimme paljon kehittämistyötä maahanmuuttajille suunnattujen koulutusten parissa.

Kansallisella tasolla aloitettiin kehittämistyö korkeakouluopintoihin valmentavan koulutuksen yhtenäistämiseksi ja koulutuksen saatavuuden lisäämiseksi. Turun AMK:lla oli koordinoiva rooli kansallisten opetussuunnitelmasuosittelun laatimisessa sekä ammattikorkeakoulujen yhteisen kansallisen verkkototeutuksen suunnittelussa yhdessä kahdeksan muun ammattikorkeakoulun kanssa.

Vuonna 2018 käynnistettiin yhteistyössä muiden ammattikorkeakoulujen kanssa kansallisen kehittämistyön tuloksena syntynyt täydennyskoulutus EU- tai ETA-alueen ulkopuolella sosiaali- ja terveysalan korkeakoulututkimon suorittaneille maahanmuuttajille. Täydennyskoulutuksen tavoitteena on ammatinharjoittamisoikeuden saaminen Suomessa sekä työllistymisen sujuvoittaminen ministeriöiden linjausten mukaisesti.

Paikallisella tasolla toteutimme ensimmäisen kerran tradenomi-muutokoulutuksen korkeakouluopintoja suorittaneille maahanmuuttajille. Koulutus ajoittui pääosin vuoteen 2018 (syksy 2017 – kevät 2019) ja rakentui projekteista sekä kohtaamisista elinkeinoelämän edustajien kanssa.

Tutkintokoulutuksen lisäksi edistimme maahanmuuttajien työllistymistä myös järjestämällä kuukauden pituisen intensiivijakson työttömille maahanmuuttajille. Järjestimme intensiivijakson osallistujille työelämä- ja yrittäjyysvalmennusta mentorointimallia hyödyntäen sekä ohjausta itsenäiseen kielenoopintuun.

Kohti uutta vuosikymmentä myös kansainvälisessä toiminnassa

Miltä mahtaa näyttää Turun ammattikorkeakoulun kansainvälinen toiminta vuonna 2029?

Turku on aina ollut kansainvälinen kaupunki – esimerkiksi opiskelijavaihtoon lähettiin Turun Akatemiasta jo keskiajalla. Uudet kansainväliset tuulet ovat usein puhaltaneet Suomeen nimenomaan Turun kautta. Tämän vuoksi ei tarvitse katsoa kristallipalloa ennustaa, että kansainvälistyminen jatkuu Turun ammattikorkeakoulussa myös ensi vuonna alkavalla uudella vuosikymmenellä.

Ammattikorkeakoulun hallitus linjasi alkuvuodesta 2019, että kansainvälisen toimintamme painopiste on Itämeren alueella ja Euroopan maissa. Näiden maiden kanssa jaamme yhteisen rantaviivan ja Euroopan unionin jäsenyyden. Olemme toimineet – ja toimimme myös jatkossa – eri alojen koulutus- ja tutkimustarpeiden mukaan toki muuallakin maailmassa.

Uutta seitsemän vuoden EU-ohjelmakautta valmistellaan parhaillaan; sen eri avaintoimet tuovat todennäköisesti mukanaan myös uusia kansainvälistymisen muotoja ja mahdollisuuksia. Aika ei pysähdy paikoilleen kansainvälisen toiminnan kehittämisen osalta, vaan lähivuosina lienee odotettavissa sekä jotakin jo menneiltä vuosikymmeniltä tuttua että jotakin kokonaan uutta ja mielenkiintoista, joka pitää meidät kaikki kansainvälisten asioiden parissa työskentelevät uteliaina ja odottavalla kannalla. Sekä Turun ammattikorkeakoulu että Turku ja Varsinais-Suomi ovat varmasti erinomaisia paikkoja kansainvälistyä jatkossakin.

Tutustu myös maahanmuuttajille ja yrittäjille suunnattuun [Vertaista vaille](#) -hankkeeseen

Lähteet:

- Mahmoodi, K. & Stenroos-Vuorio, J. (toim.) 2019. **Korkeasti koulutetut maahanmuuttajat BisnesAkatemiassa. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 253**
- Hirard, T. 2018. **Valmentavan koulutuksen opetussuunnitelma tukee maahanmuuttajien etenemistä ammattikorkeakouluun ja yliopistoon.**
- Hirard, T. & Stenberg, H. 2018. **Korkeakouluvalmiuksia maahanmuuttajille nyt myös verkossa**

Vuoden 2018 vuosikertomus-artikkeleista tähän mennessä ilmestynyt:

Rehtorin katsaus tulevaisuuteen

Opiskelijat mukana innovaatiopedagogiikan kehittämisessä

Mitä vastuullisuus tarkoittaa Turun ammattikorkeakoulussa?

Asiakastyötä, erikoistumiskoulutuksia, liiketoimintadataa – työelämäpalveluilla uusien alkujen vuosi

24.04.2019

